

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Dato:

Kontor: 4.s.kt.

J.nr.: 2005-13009-245

Sagsbeh.: NMO

Fil-navn: Dokument 3

Endelig besvarelse af spørgsmål alm. del - spørgsmål 147, som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 28. juni 2005

Spørgsmål:

"Med henvisning til, at der i følge dagspressen er mindst 100.000 medicin-afhængige danskere, der venter på hjælp til at komme ud af deres lægeordnede misbrug af nerve- og sovemedicin, og at professor Ebba Holme Hansen fra Danmarks Farmaceutiske Universitet oplyser, at disse personer ikke får den hjælp, de skal bruge for at komme ud af misbruget, bedes ministeren oplyse, hvilke initiativer, der kan iværksættes for at hjælpe disse personer".

Svar:

- ./. Som det fremgik af mit foreløbige svar af 1. juli 2005 på alm. del - spørgsmål 147 har jeg anmodet Amtsrådsforeningen om at gøre status for amternes initiativer for at nedbringe antallet af personer, der er afhængige af benzodiazepiner. Jeg har endvidere bedt Sundhedsstyrelsen om at gøre status for de centralt iværksatte initiativer - herunder embedslægernes opfølgning herpå. Tilbagemeldingerne fra Amtsrådsforeningen og Sundhedsstyrelsen er vedlagt til sundhedsudvalgets orientering.
- ./. Endvidere har Lægemiddelstyrelsen som opfølgning på mødet i Forum for vurdering af lægemiddelforbrug i juni 2005 udarbejdet en uddybet status for udviklingen i forbruget af benzodiazepiner. Rapporten "Opfølgning på benzodiazepiner – data til og med 1. halvår 2005" er vedlagt til udvalgets orientering.

Lægemiddelstyrelsens rapport viser, at forbruget af benzodiazepiner fortsætter med at falde. Forbruget af benzodiazepiner (målt i definerede døgn-doser (DDD)) som *sove-nervemedicin* er faldet med ca. 10 pct. fra 1. halvår 2004 til 1. halvår 2005. Forbruget af benzodiazepiner som *angstdæmpende* midler er i samme periode faldet med ca. 4 pct. Forbruget af *cyclopyrroloner* er derimod steget med 1,8 pct. i nævnte periode, hvilket dog er den laveste stigning inden for de seneste år.

Lægemiddelstyrelsens opgørelse viser, at antallet af *nye brugere* af benzodiazepiner som sove- og beroligende midler fortsat falder. I 1. halvår af 2005 er der 12 pct. færre nye brugere i forhold til samme periode året før. Antallet af nye brugere af benzodiazepiner som angstdæmpende midler fortsætter ligeledes med at falde - dog kun med 4,6 pct. fra 1. halvår 2004 til 1. halvår 2005. Fra faglig side er der peget på, at det især er vigtigt at

følge udviklingen i antallet af nye brugere, der sættes i behandling med benzodiazepiner, mens der er behov for en mere nuanceret vurdering i forhold til de ældre brugere af benzodiazepiner, som der i nogle tilfælde kan være behov for at "frede".

Den fortsat faldende tendens i forbruget ses ligeledes for antallet af *storforbrugere* af benzodiazepiner. Der er kommet 4,2 pct. færre kvindelige storforbrugere og 3,5 pct. færre mandlige storforbrugere til fra 1. halvår 2004 til 1. halvår 2005.

Endelig viser Lægemiddelstyrelsens rapport, at der er stor *amtslig variation* i benzodiazepinforbruget. Benzodiazepinforbruget er lavest i Frederiksborg Amt og Ringkøbing Amt. Det bemærkes, at disse amter gennem længere tid har arbejdet målrettet for at nedbringe forbruget.

Fra de centrale myndigheders side blev der i 2. halvår af 2004 iværksat en række initiativer med henblik på at nedbringe antallet af personer, der er afhængige af benzodiazepiner. Ministeriet har som nævnt bedt Amtsrådsforeningen og Sundhedsstyrelsen om at gøre status for opfølgningen herpå.

Tilbagemeldingen fra Amtsrådsforeningen viser, at en række amter har igangsat initiativer bl.a. som opfølgning på de centrale udmeldinger på området. Indsatsen omfatter bl.a. udarbejdelse af ordinationsstatistik samt oplysning til læger om hensigtsmæssig ordination af de pågældende præparater.

Især Ringkøbing Amt skiller sig ud fra de øvrige amter. Amtet har gennem flere år gjort en målrettet indsats bl.a. via systematiske undervisningsforløb for læger og udarbejdelse af individuelle nedtrappingsplaner i almen praksis. Amtet har desuden etableret en klinik til behandling af medicinafhængige. Erfaringerne fra amtet viser dog, at mange benzodiazepinbrugere ikke har behov for indlæggelse men kan nedtrappes ved den praktiserende læge i et individuelt tilrettelagt forløb.

Endvidere har Sundhedsstyrelsen i samarbejde med embedslægerne gjort en indsats i forhold til de praktiserende læger. Sundhedsstyrelsen udsendte i foråret 2005 en oversigt til embedslægerne over de femten ydere i hvert amt med flest storforbrugere af benzodiazepiner i 2004. Embedslægerne kontaktede herefter skriftligt de fem enkeltmandspraksis i amtet, som hyppigst ordinerede benzodiazepiner, med henblik på at komme i dialog med lægerne om rationel anvendelse af midlerne. Sundhedsstyrelsen vurderer, at indsatsen har haft en effekt i forhold til lægernes ordinationer.

Forum for vurdering af lægemiddelforbrug konstaterede på møde den 26. oktober 2005, at der er igangsat en række gode initiativer for at nedbringe antallet af personer, der er afhængige af benzodiazepiner og at disse initiativer bør videreføres og styrkes. Forummet konkluderede, at der fra faglig side ikke aktuelt vurderes at være grundlag for nye centrale initiativer. Fo-

rummet fremhævede i den forbindelse, at der ikke kan forventes et synligt gennemslag af de igangsatte initiativer i forbrugstallene allerede nu, men at dette først kan forventes, når data for hele 2005 er tilgængelige.

Jeg finder det imidlertid meget vigtigt, at den faldende tendens i forbruget af benzodiazepiner fortsætter i de kommende år – herunder særligt at faldet i antallet af nye brugere fortsætter. Jeg har derfor med en henvendelse til Amtsrådsforeningen netop opfordret amterne til at fortsætte og styrke de igangsatte initiativer for at nedbringe antallet af benzodiazepinbrugere. Den store variation i amternes indsats viser, at amterne vil kunne have gavn af yderligere erfaringsudveksling på området.

Jeg vil endvidere bede Sundhedsstyrelsen om at komme med forslag til, hvordan embedslægerne bedst muligt kan inddrages fremover med henblik på at fremme en rationel anvendelse af midlerne.

Desuden vil jeg ved førstkommende lejlighed søge politisk tilslutning til en lovændring, således at anvendelsen af de elektroniske hjælpeværktøjer, Medicinprofilen og Ordiprax, kan optimeres yderligere - bl.a. vil Medicinprofilen med fordel kunne anvendes som ordinationsstøtte- og overbliksværktøj for de praktiserende læger, og embedslægeinstitutionen vil med adgang til Ordipraxsystemet få et bedre datagrundlag for tilsynet med de praktiserende læger.

Endelig kan jeg oplyse om, at der fra centralt hold fortsat ydes støtte til oplysnings- og rådgivningsindsats overfor brugere af benzodiazepiner, ligesom der vil være mulighed for at afsætte midler til projekter vedrørende medicinafhængighed fra den afsatte pulje til studier og initiativer vedrørende lægemiddelrelaterede problemer – herunder compliance.

Jeg vil bede Lægemiddelstyrelsen og Forum for vurdering af lægemiddelforbrug om i andet halvår af 2006 at udarbejde en ny status på området. Det er min forventning, at den kommende status - i lyset af de igangsatte initiativer - vil vise et tydeligt fald i antallet af brugere af benzodiazepiner.